

THÔNG TIN TÓM TẮT NHỮNG ĐÓNG GÓP MỚI CỦA LUẬN ÁN

Tên luận án: *Đặc điểm ngôn ngữ - văn hoá của từ vựng phương ngữ Quảng Nam - Đà Nẵng*

Chuyên ngành: Ngôn ngữ học Mã số: 9229020

Họ và tên nghiên cứu sinh: Lê Sao Mai

Người hướng dẫn 1: PGS.TS Trần Văn Sáng

Người hướng dẫn 2: GS.TS Nguyễn Thiện Giáp

Cơ sở đào tạo: Trường Đại học Sư phạm - Đại học Đà Nẵng

Những kết luận mới của luận án

- Nghiên cứu các đặc điểm ngôn ngữ - văn hóa của từ vựng phương ngữ Quảng Nam - Đà Nẵng (QN ĐN) giúp chúng ta có được một hình dung nhất định những nét đặc trưng về ngữ âm và ngữ nghĩa của từ địa phương QN ĐN, những nét đặc trưng văn hóa của con người nơi đây.

- Luận án miêu tả và phân tích nguồn ngữ liệu khảo sát là vốn từ vựng trong phương ngữ QN ĐN để chỉ ra các đặc điểm về mặt ngữ âm, ngữ nghĩa, cấu tạo và chỉ ra được sự phong phú và đa dạng của các lớp từ trong phương ngữ QN ĐN.

- Xét ở bình diện định danh của từ vựng phương ngữ QN ĐN, luận án đã khảo sát các nhóm từ cơ bản như từ chỉ thực vật; từ chỉ động vật; từ chỉ sản vật địa phương; từ chỉ đồ vật, vật dụng, qua đó chỉ ra những đặc điểm cấu tạo và phương thức định danh đặc trưng nhất của từ vựng phương ngữ QN ĐN. Từ đó, luận án cũng chỉ ra được những nét văn hoá định danh của từ vựng phương ngữ QN ĐN.

- Xét từ bình diện ngữ nghĩa của từ vựng phương ngữ QN ĐN, luận án đã khảo sát các nhóm từ tiêu biểu: nhóm từ xưng hô, nhóm từ ngữ nghề cá, nhóm từ chỉ hoạt động đánh giá sự vật trong phương ngữ QN ĐN, qua đó chỉ ra được cách phân cắt hiện thực khách quan vào ngôn ngữ trong ý nghĩa của từ, đồng thời thể hiện được nét văn hoá biển của vùng xứ Quảng.

- Xét từ bình diện cách sử dụng của từ vựng phương ngữ QN ĐN, luận án đã khảo sát cách dùng các nhóm từ trong giao tiếp và đời sống như: nhóm các hư từ và nhóm ngữ cố định, qua đó chỉ ra được sự phong phú và đặc điểm nói năng rất riêng của người địa phương. Đó là ngắn gọn, súc tích nhưng không kém phần hình ảnh và biểu cảm; gay gắt, sỗ sàng, không dùng các mỹ từ nhưng đằng sau đó là một tinh thần thẳng thắn, chân thành của người Quảng.

- Các kết quả nghiên cứu của luận án có ý nghĩa góp phần bảo tồn và phát huy những giá trị ngôn ngữ - văn hóa của địa phương QN ĐN nói riêng, từ vựng tiếng Việt nói chung.

Đà Nẵng, ngày 14 tháng 11 năm 2023

Đại diện tập thể hướng dẫn

Nghiên cứu sinh

Lê Sao Mai